

Innhold

Innledning	s. 2
Opplæringsloven Kap. 9 §9a-1 og §9a-3.....	s. 2
Mål.....	s. 3
Definisjon av begrepet mobbing.....	s. 3
Regler mot mobbing som gjelder ved Lødingen barneskole.....	s. 3
Hvilken skade gjør mobbing?.....	s. 4
Kjennetegn ved mobberen.....	s. 4
Kjennetegn hos den som blir mobbet.....	s. 4
Kjennetegn hos passive mobbeoffer.....	s. 5
Kjennetegn hos provoserende mobbeoffer.....	s. 5
Forebyggende tiltak ved skolen	s. 5
De voksnes generelle væremåte overfor elevene.....	s. 5
Gruppemøter i basisgruppe/klasse.....	s. 6
Forslag til innhold i gruppemøtene.....	s. 7
Konfliktløsningssamtale.....	s. 7
Inspeksjon.....	s. 7
Foreldremøter.....	s. 8
Kontaktmøter hjem/skole.....	s. 8
Elevsamtaler.....	s. 8
Oppstart allerede i 1. klasse.....	s. 8
Fadderordning.....	s. 8
Oppfølging av nye elever, foreldre og nytt personale ved skolen...	s. 8
Trivselsfremmende tiltak.....	s. 8
Trivselsundersøkelser.....	s. 8
Klasserådet/Elevrådet.....	s. 8
STOPP- regelen.....	s. 8
Aktuelt materiell som finnes ved skolen.....	s. 9
Tiltak rettet mot den enkelte elev	s. 9
Mistanke om mobbing.....	s. 9
Situasjoner der det er definert et mobbeproblem.....	s. 9
Samtale med den som blir utsatt for mobbing.....	s. 11
Ansvarliggjøring - iverksettelse av planen	s. 11
Handlingsplan mot mobbing - dette skal hjemmet gjøre	s. 13
Vedlegg	s. 14
Logg over gjennomført klassemøte.....	s. 14
Referat fra samtale med elev (mobber).....	s. 15
Referat fra gjennomført konfliktløsningssamtale.....	s. 16
Referat fra samtale med elev (mobbeutsatt).....	s. 17

Innledning

Bakgrunn for planen:

I følge kapittel 9 i opplæringsloven har skolemiljøet stor betydning for elevenes trivsel og læringsresultater. Skolen skal arbeide systematisk med oppfølging av elevenes skolemiljø, og det skal finnes tiltak for å følge opp kravene i loven.

Visjon for Lødingen barneskole: Skolen skal være et godt og trygt læringsmiljø for elevene og de voksne.

Inneværende skoleår er et av satsningsområdene våre: Hvordan er vi mot hverandre? I den sammenheng passer det å få utarbeidet en Handlingsplan mot mobbing, og få den bekjentgjort og gjennomarbeidet slik at den blir en naturlig del av hverdagen vår.

Undersøkelser og henvisninger som er brukt i planen er hentet fra boka Mobbing i skolen av Dan Olweus som har drevet forskning om mobbing, skrevet bøker og er ansvarlig for Olweus-programmet mot mobbing og antisosial atferd i skolen.

Planen er behandlet i skolens rådsorganer og vedtatt av Samarbeidsutvalget.

Hensikten med denne planen er at både de voksne og elevene i skolesamfunnet skal være bevisst på sin plikt til å jobbe for et miljø uten mobbing. Dette er ikke noe vi kan velge om vi ønsker å ta tak i eller ikke. Alle som arbeider ved Lødingen barneskole skal jobbe for å forebygge mobbing.

Denne plikten er nærmere beskrevet i opplæringsloven §9a-3.

Opplæringsloven kapittel 9, §9a-1 og §9a-3

§9a-1. Generelle krav

Alle elever i grunnskolar og videregående skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjer helse, trivsel og læring

§9a-3. Det psykososiale miljøet

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane som enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen

ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Forvaltningsloven fastsetter at det er mulig å klage på enkeltvedtak. En slik klage rettes til fylkesmannen, men den skal leveres til skolen eller skoleeier slik at de får anledning til å ta stilling til saken en gang til.

Mål

En mobbefri Lødingen barneskole

Null-toleranse for vold, rasisme og mobbing

Lødingen barneskole skal-

1. arbeide aktivt for å forebygge uønsket atferd ved skolen
2. ha rutiner som avdekker om noen blir mobbet
3. følge opp både mobberen og den som mobbes. Skolens rutiner skal sikre god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.
4. ha uønsket atferd og mobbing på dagsorden i alle klasser.

Definisjon av begrepet mobbing

I denne sammenheng betyr det gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra et eller flere barn.

Med negativ eller ondsinnet atferd tenkes det på ekskluderende kroppsspråk, utfrysing, verbal mobbing, fysiske overgrep, få ødelagt klær eller annet utstyr, trusler av ulik art osv.

Regler mot mobbing som gjelder ved Lødingen barneskole

1. Vi skal ikke mobbe andre
2. Vi skal hjelpe dem som blir mobbet
3. Vi skal være sammen med dem som lett blir alene
4. Vi skal si i fra hvis vi vet at noen blir mobbet

Hvilken skade gjør mobbing?

Mobbing gjør barn ulykkelige, kan få dem til å skamme seg og føle seg ensomme. De mister selvtilliten, blir innadvendt og kanskje syke. Mange fortrenger at de blir mobbet, og føler at de selv har skyld. De kan bli åndsfraværende og anspente på skolen, og det kan være at de ikke ønsker å gå på skolen.

Mobbing påvirker elevenes læring og kan ødelegge skolegangen. Den verste formen for mobbing er den psykiske mobbingen som foregår jevnlig over lang tid. Ofte har den trusler i seg, og den utsatte kan dermed ikke fortelle om det til noen. Mobbingen kan bidra til å utløse alvorlige problemer, som dårlig oppførsel, spiseforstyrrelser, kriminelle handlinger og depresjoner.

Kjennetegn ved mobberen

Å mobbe andre gir mobberen en følelse av makt over den som blir mobbet. Det finnes noen kjennetegn ved den som mobber andre:

- det er flest gutter som mobber
- positiv holdning til vold, viser lite medfølelse
- trang til å dominere, selvhevdelse overfor jevnaldrende
- noen liker å plage dyr
- hissig, impulsiv og lav frustrasjonstoleranse
- vanskelig for å underordne seg regler
- flink til å snakke seg ut av situasjoner
- gjennomsnittlig godt selvbilde
- gjennomsnittlig populær
- ustabile venneforhold, jenter opptrer ofte to og to, ofte i skiftende konstellasjoner og det skjærer seg hvis de blir tre.

Det bør understrekes at det finnes elever som deltar i mobbing, men som selv ikke tar initiativet. De kalles for passive mobbere eller medløpere. Man regner med at denne gruppen består av en nokså blandet gruppe, også usikre og engstelige elever kan befinne seg her.

Forskning viser at det er sammenheng mellom negative hjemme forhold og tendensen til å plage andre. Det kan være hjemmeforhold med lite varme, lite empati og mangel på positive opplevelser, uklare grenser og modeller.

Dårlig ledelse i klassen/skolen kan også være grunnlag for mobbing blant elevene.

Kjennetegn hos den som blir mobbet

Dan Olweus deler mobbeofrene i to grupper: de passive og de provoserende

Kjennetegn hos passive mobbeoffer kan være:

- underdanige og lite pågående
- stillfarende og følsomme
- negativt selvbilde, noen begynner å tro at mobberer har rett. Det gjør at selvbildet blir enda dårligere, og de blir et enda lettere bytte for mobberne
- kjenner seg ensomme, har lettere for å omgås voksne enn jevngamle
- få venner

Kjennetegn hos provoserende mobbeoffer:

- kan være hissige og vil ta igjen
- kan være rastløse, vanskelige og klossete, umoden og irriterende, "ber" om å bli ertet
- kan være hyperaktive
- kan ha lese- og skrivevansker
- kan ha problematferd også i voksnes øyne
- kan selv mobbe svake elever

Ofte vil den som blir mobbet, forsøke å skjule det. Årsaker kan være redsel for ikke å bli trodd eller forstått og redsel for hevn. Noen vil være flau over at de blir mobbet, og noen er engstelige for at foreldrene skal få vite om det.

Nyere forskning og praksis viser at mobbebildet har endret seg de senere år. Tidligere mente man at de som ble utsatt for mobbing var ynkelige på et eller annet vis. I dag er det grunn til å tro at alle barn kan bli utsatt for mobbing. Det kan ramme både de pene, de flinke som utmerker seg i skolen og i idrett og de sårbare.

Forebyggende tiltak ved skolen

De voksnes generelle væremåte overfor elevene

Alle voksne i skolen skal jobbe bevisst med sin egen væremåte overfor elevene. Vi skal være hyggelige voksne, og vi skal vise varme og positivt engasjement overfor elevene. Vi skal ha som mål å snakke med hver enkelt elev, ikke bare til dem. Vi skal være i dialog med elevene.

Vi skal jobbe bevisst med å unngå spydighet og sarkasme mot elevene.

- *Dan Olweus sier det er verd å merke seg at det motsatte utvikler aggressivt reaksjonsmønster hos barn*

Vi skal ha en klar og bestemt holdning til all ikke akseptabel atferd

- *Vår voksne atferd er et viktig signal, ikke minst til de elevene som står rundt og hører på. Vår inngripen eller mangel på inngripen viser hva som er akseptabelt ved skolen*

Voksnes reaksjoner ved brudd på mobbereglene skal ikke være fiendtlige eller fysiske, men de skal bære preg av alvor i situasjonen.

En målsetting i skolen er å skape et miljø preget av hjelpsomhet og samarbeid fremfor individuell konkurranse. Vi skal fokusere på å gi elevene positive tilbakemeldinger.

Reglene vi benytter skal være begrunnet og forklart for elevene.

- *hvordan vi oppfører oss når vi er på trappa, hvordan vi gjør når vi henter materiell, hvordan vi snakker til hverandre, hvordan vi oppfører oss når vi er på toalettet, osv*

Gruppemøter i basisgruppe/klasse

Jevnlige gruppemøter har vist seg å gi positiv effekt i arbeidet mot mobbing. I disse møtene er det en fordel at man sitter i en ring slik at alle ser hverandre. Ringen må ikke være for stor, og det er en fordel at det er flere voksne tilstede.

Målet med gruppemøtene

Møtene skal alltid ha med en evaluering av den perioden som er gått. Det kan legge press på eventuelle mobbere.

Elevene skal bli skikkelig kjent med reglene mot mobbing. Det er viktig med en bevisst holdning blant elevene. På den måten ønsker vi å unngå at det individuelle ansvaret pulveriseres.

Vi skal skape et press om at reglene overholdes.

Vi skal være oppmerksomme på de provoserende mobbeofrene, som selv gjerne er mobbere. Provoserende elever trenger hjelp til å endre atferd.

Tren elevene i å omtale situasjoner uten å nevne navn. Navn brukes kun i samtale med en voksen på tomannshånd.

Gi ros til elever som har vært flinke til å gi beskjed om uønsket atferd som foregår, og når elevene setter i gang med inkluderende aktiviteter.

Lære elevene til å sette grenser for seg selv, og se grensene til andre.

Gjennom gruppemøtene skal elevene bli kjent med hvilke prosedyrer som blir iverksatt ved skolen ved avdekking/mistanke om mobbing. Både elever og voksne skal kjenne til de aktuelle tiltakene.

Forslag til innhold i gruppemøtene

Gruppemøtene deles i to deler:

A. Tema for gruppemøtene (eksempler)

- Se film om mobbing
- Hva er det å mobbe?
- Hva er en konflikt, og hvordan kan den løses?
- Når vi blir sint, hva er tillatt og ikke tillatt?

- Hva er en god venn, hvordan oppfører hun/han seg?
- Hvordan oppfører en dårlig kamerat seg?
- Kan vi ha flere bestevenner?
- Hva er å sladre, og hva er å si fra?
- Hva er inkluderende aktiviteter, hva er ekskluderende aktiviteter?
- Bruke klassemøtene til rollespill, for å bygge opp empati

B. Perioden som er gått

- har leken/samværet vært inkluderende?
- Er du blitt glad for noe?
- Har det skjedd brudd på mobbereglene?
- Det er viktig at vi er positiv til forbedring av atferd.
- Elever som lett lar seg påvirke må roses dersom de har unnlatt å være med på uønsket atferd.
-

Etter hvert møte skal lærer oppsummere møtet. Referatskjema kan fylles ut.

Konfliktløsningssamtale

Når man blir oppmerksom på en alvorlig konflikt mellom to eller flere elever, tar kontaktlærer ansvar for å gjennomføre en samtale mellom de impliserte parter. Kontaktlærer deltar selv i samtalen, og det føres referat fra møtet. Dette for å unngå at det utvikler seg til mobbing.

Inspeksjon

Som voksne ledere skal vi være våkne og påpasselige.

Vi har ansvar for alle elevene, ikke bare vår egen gruppe

Vi skal bruke refleksvest eller caps, slik at vi er synlige blant barna. Dette for å skape trygghet.

Inspeksjonen fordeles på ulike områder, og det er viktig at de voksne beveger seg innfor sitt område.

Vi skal være oppmerksomme på overganger mellom inspeksjonene.

Vær oppmerksom på voldsom lek. Finn ut om dette er en aktivitet som alle setter pris på. Ikke vær redd for å gripe inn.

Vi skal alltid gripe inn ved uønsket atferd. Eksempler på det er: banning, hånlige kommentarer, hensynsløs omgangstone og generelt forstyrrende atferd.

Når vi griper inn, skal vi være bestemte og konsekvente. Vi skal gå inntil elevene og snakke med stort alvor om hvilke regler som gjelder ved skolen.

Ha øye for elever som ofte går alene, ta kontakt med dem.

Foreldremøter

Skolens arbeid mot mobbing og uønsket atferd skal være et tema på foreldremøtene hver høst. Hvordan emnet presenteres, avtales med foreldrekontaktene.

Kontaktmøter hjem - skole

På alle slike møter skal spørsmålet om mobbeatferd tas opp med elev og foreldre. Det skal både gå på om eleven selv opplever slik atferd, og om observasjoner som er gjort i forhold til andre.

Elevsamtaler

Hvert år i januar måned skal det gjennomføres elevsamtaler ved skolen. I disse samtaler skal det blant annet diskuteres hvordan den enkelte har det på skolen.

Oppstart allerede i 1. klasse

På første trinn skal foreldremøtet om høsten inneholde gjennomgang av skolens arbeid mot uønsket atferd og mobbing. Foreldrene skal gjøres kjent med skolens forebyggende arbeid, og hva som gjøres når mobbeatferd oppdages.

Fadderordning

Det innføres fadderordning for elevene i 1. klasse. 6. klassingene skal hjelpe til slik at førsteklasingene blir kjent og føler seg trygge i skolegården.

Oppfølging av nye elever, foreldre og nytt personale ved skolen

Når det kommer nye elever og nye voksne til skolen, skal det sørges for at de blir satt inn i skolens handlingsplan mot mobbing. **Ledelsen har ansvaret i forhold til nytilsatte. Kontaktlærer i forhold til nye elever og deres foreldre.**

Trivselsfremmende tiltak

I årsplanene til hver basisgruppe/klasse skal det gå frem hvilke miljøtiltak det skal jobbes med. Det samarbeides med heimen om trivselsfremmende tiltak. Etter som elevene blir eldre kan også de i større grad delta i planlegging og gjennomføring av slike tiltak.

Trivsel

Trivsel skal vektlegges gjennom samtaler og aktiviteter. Kontaktlærer er ansvarlig for sin gruppe/klasse. Undervisningsopplegget "Det er mitt valg" er et nyttig redskap i arbeidet med trivsel.

Klasserådet/Elevrådet

Disse har anledning til å fremme forslag om tiltak som kan være positive for skolemiljøet. På minst to møter i året skal elevrådet ha skolemiljøet som tema.

STOPP-regelen

Konkret tiltak for å hjelpe elevene til å se egne og andres grense

1. Jeg skal vise håndflate og si STOPP når noen gjør noe mot meg som jeg ikke liker.

2. Jeg skal vise handflata og si STOPP når andre blir plaget.
3. Jeg skal respektere det når andre sier STOPP.

De voksne må hjelpe til for at elevene skal bli flinke til å bruke STOPP – reglene.

Aktuelt materiell om temaet som finnes på skolen

FUG:	Stopp mobbing – gode råd til foreldre
Høiby, Helle:	Mobbing kan stoppes
Lamer, Kari:	Du og jeg og vi to! Om å fremme barns sosiale kompetanse
Laserow, Sylvia:	Mobbing forbudt – undervisningsopplegg i 15 leksjoner
Moen, Kjell G. (red.)	Å møte og forebygg problematferd i barnehage, skole, sfo og hjem. Håndbok med praktiske modeller og konkrete tips
Olweus, Dan:	Mobbing i skolen
Lions:	Det er mitt valg (opplegget er vedtatt brukt ved Lødingen barneskole fra høsten 2009)

Tiltak rettet mot den enkelte elev

Mistanke om mobbing

- gjøre observasjoner av den aktuelle eleven
- implisere andre voksne i observasjonene
- bruke ei loggbok som er lett tilgjengelig for å skrive ned observasjoner. Husk dato, hvem som var tilstede og hva som skjedde. Dokumentasjon er viktig!
- det kan være lurt å gjennomføre en skriftlig trivselsundersøkelse i gruppen; skriv navnet på 3- 4 stykker som du helst vil være sammen med.
- elevsamtaler
- snakk med foreldrene om deres oppfattelse av trivsel og tilhørighet til skolen.
- gjøre en endelig vurdering av saken, legge den "død", eller følge opp videre.

Situasjoner der det er definert et mobbepproblem

Foreldrene kontaktes og informeres om videre tiltak. Kanskje kan de også bidra med informasjon. Kontaktlærer har ansvar for denne kontakten.

Etter at fakta er kommet på bordet med dato, sted, tid, navn på involverte o.s.v. er det tid for:

1. alvorlig samtale med mobberne, gjennomføres av kontaktlærer

- en om gangen i rask rekkefølge. De må ikke få muligheten til å snakke sammen på forhånd.

Merk: den utsatte skal ikke være med.

Den som leder møtet forteller eleven følgende:

- ved Lødingen barneskole er mobbeprogram innført

- å plage andre/stenge andre ute er fullstendig uakseptabelt.
- Presenter fakta av forløpet så presist som mulig.
- Ikke åpne for diskusjoner med eleven, det er da svært vanlig at de forsøker å legge ansvaret på offeret, eller unnskyldte seg med at det var en annen som begynte....
- Fortell eleven at du noterer ned dato og innholdet fra samtalen.
- Forsikre deg om at eleven har forstått innholdet i det som er blitt sagt.
- Fortell eleven at du kommer til å følge med i tiden framover.
- Fortell eleven at foreldrene må bli informert. Eleven kan få være med på og gi denne informasjonen.

Foreldrene til mobberne informeres om møtet og de avtalene som er gjort.

2. Ny samtale med mobberne, nå med ledelsen tilstede

- Hvis mobbingen ikke opphører etter første samtale, er neste steg på sanksjonsstigen å trekke inn en fra skolens ledelse i samtalen. Dette gjøres for å forsterke alvoret i saken.
- Sted: Ledelsens kontor
- Tilstede: De samme som sist + en fra ledelsen
- Som ved forrige samtale legges fakta på bordet, sted, tid, hvem, hva o.s.v.
- Klargjør for vedkommende at skolen kommer til å forfølge saken til Mobbingen opphører.
- Hjemmet varsles om gjentakelse og hva skolen har gjort hittil. Det er viktig at hjemmet får beskjed om at vi kommer til å forfølge saken til mobbingen opphører.

3. Møte med foreldrene

Foreldrene til mobber og mobbeoffer innkalles til møte med kontaktlærer(e). I møtet legges sakens fakta frem, og foreldrene forplikter seg til å jobbe aktivt med å få egne barn til å endre atferd og dermed få slutt på mobbingen.

4. Individuelt tilpassede tiltak

Det kan være tiltak som:

- alltid å måtte gå sammen med en voksen i friminuttene
- isolasjon fra de andre i friminuttene
- eller andre tiltak som vi mener er nødvendig

Husk alltid å skjerme den utsatte eleven!

5. Utvisning av mobber(ne)

Rektor har mulighet til å utvise elever. Når overstående tiltak har vist seg å ikke virke, eller akutte situasjoner av alvorlig art oppstår, skal bortvisning gjennomføres.

Opplæringsloven § 2-10. Bortvisning

"Kommunen kan fastsette i ordensreglementet at elever på klassetrinna 1-7 kan visast bort frå undervisninga for enkelttimar eller for resten av dagen.

Rektor sjølv vedtek bortvisning etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal ein ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak. Foreldra til elevar på klassetrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvisning for resten av dagen."

6. Bytte av skole for mobberne

Hvis overnevnte tiltak er gjennomført og mobbingen fortsetter, vil flytting av mobber(ne) til andre basisgrupper eventuelt andre skoler i kommunen være neste trinn.

Samtale med den som blir utsatt for mobbing

Samtalen bør foregå i et skjermet rom hvor kontaktlærer og elev kan snakke uforstyrret sammen. Denne personlige samtalen bør finne sted uten at medelever er informert om den. En mulighet kan være å ta samtalen hjemme hos vedkommende.

Det er ikke uvanlig at utsatte elever prøver å skjule mobbingen. De kan ofte tro at de selv er skyld i det som skjer. De kan være redde for hevn, synes det er flaut at de er utsatt for mobbing, og de kan være redd for foreldrenes reaksjoner.

Derfor er det viktig at vi åpner samtalen med at vi vet om situasjonen, og at vi nå ønsker å vite nærmere hva som er skjedd. Det er viktig at vi får inn så mye konkret informasjon som mulig: hvem deltok, hvor fant det sted, hva ble sagt, hva ble gjort o.s.v.

Denne informasjonen er svært viktig for videre arbeid med saken.

Deretter er det viktig å informere den utsatte om at skolen kommer til å arbeide med saken til mobbingen er opphørt, og at vi ønsker å samarbeide med eleven.

Hvis den utsatte tilhører kategorien "provoserende mobbeoffer", skal likevel eleven bli informert om at mobbing av han/henne, og andre ikke er tillatt og akseptert ved skolen.

En annen sak er at vedkommende selv kanskje blir nødt til å endre atferd for å komme problemet til livs, og mest sannsynlig trenger hjelp til å mestre dette.

Ansvarliggjøring - iverksettelse av planen

Rektors ansvar: Sette planen i verk og fatte eventuelle enkeltvedtak ved avdekking av mobbing.

Kontaktlærers ansvar: Sørge for at forebyggende del og tiltaksdel på individnivå følges opp.

Andre som har ansvar: Foreldre, lærere og assistenter følger opp planen og gir tilbakemelding til kontaktlærer om mobbing avdekkes. Andre voksne i skolesamfunnet som ikke er nevnt her og som ser uønsket atferd, har også et ansvar i å gripe inn og si i fra.

Handlingsplan mot mobbing – dette skal hjemmet gjøre

God kommunikasjon med skolen

Still opp på møter

Gi beskjed om det er ting som skjer. Ta kontakt lærer/ skole ved mistanke om mobbing

Hjem og skole samsnakkes

Si i fra

God kommunikasjon med barna

Snakk høflig til hverandre.

Involver barna i informasjon/forebygging mot mobbing.

Snakk positivt om andre og begrunn hvorfor mobbing ikke skal forekomme.

Forklar barna at alle er like mye verd. Godta at vi er forskjellig.

Vær et godt eksempel selv. Ikke kritiser/diskuter andre i barnas nærvær.

Ta fram temaet hjemme ved for eksempel å diskutere holdninger, språkbruk og lignende. Snakk med barna hjemme om

hvordan skolehverdagen er for dem. Vis at dere bryr dere.

Barna må kunne snakke om mobbing hjemme.

Foresatte må si i klartekst at de ikke aksepterer mobbing og bevisstgjøre barna om konsekvensene av mobbing.

Konsekvenser ved mobbing

Konkrete tiltak som slår ned på mobbing.

Fortelle om konsekvensene for mobberne og de som blir mobbet.

Grip inn, vis at dere bryr dere. Stopp gjentatte episoder.

Følge med tegn til mobbing hos egne barn. Vær oppmerksom på skolenekt, hodepine, at de holder seg for seg selv.

Hjemmet skal gjøres kjent med skolens regelverk og skolens handlingsplan mot mobbing og bidra til at barna respekterer dette.

For å tydeliggjøre viktigheten av foreldrenes kjennskap til disse dokumentene, tas de opp på klasseforeldremøtene hver høst.

LOGG OVER GJENNOMFØRT KLASSEMØTE

Gruppe:	Dato:
Leder:	

Tema:
Referat:
Eventuelle avtaler
Evaluering av møtet

Underskrifter:	
Møteleder:	Elevrep:

REFERAT FRA SAMTALE MED ELEV (mobber)

Dato:	
Elev:	Voksne:

Hva har skjedd, hvor ofte, hvem mobber/plager og hvor skjer dette:

Hvilke tanker gjør eleven seg om det han/hun er med på:

Avtaler:

Underskrifter:

Elev:	Voksne:
-------	---------

REFERAT FRA GJENNOMFØRT KONFLIKTLØSNINGSSAMTALE

Dato:	
Elever:	Voksne:

Hva har skjedd?

Hvordan kan vi løse dette?

Eventuelle avtaler:

Underskrifter:

Elever:	Voksne:
---------	---------

REFERAT FRA SAMTALE MED ELEV (mobbeutsatt)

Dato:	
Elev:	Voksne:

Hva har skjedd, hvor ofte, hvem mobber/plager og hvor skjer dette:

Hva gjør eleven(e) , er det noen som hjelper:

Eventuelle avtaler:

Underskrifter:

Elev:	Voksne:
-------	---------

